

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
-----------------	---

Část všeobecná

STÁLÝ LIDSKÝ CHRUP A OSTATNÍ SLOŽKY ŽVÝKACÍHO APARÁTU (ČERNÝ)	9
Morfologický popis jednotlivých zubů	9
Periodontium, a parodontium	24
Chrup jako celek	24
Kloub temporo-mandibulární	29
Resilience sliznice ústní	30
Styčná místa zubních korunek	31
Význam zubních hrbolků	31
Modelace zubů	34
PROTETICKÉ INSTRUMENTÁRIUM	44
Zařízení a nástroje ordinační (DOMBRADY)	44
Laboratoř a její zařízení (KYSELA-KYSELOVÁ)	66
Celkové zařízení laboratoře	66
Laboratorní přístroje	67
Tepelné zdroje	70
Licí aparáty	78
Artikulační přístroje	79
Okludory	80
Artikulátory	81
Registrátory žvýkací dráhy	86
Drobné nástroje	88
TECHNOLOGIE (VOLDŘICH-MAREŠ)	94
Pomocné protetické hmoty	94
Otiskovací hmoty	94
1. Otiskovací hmoty thermoplastické	95
a) Otiskovací thermoplastické hmoty kompoziční	97
b) Otiskovací gutaperča	99
c) Reversibilní hydrokoloidní hmoty	99
d) Vosky jako otiskovací hmoty	99
2. Hmoty, tuhnoucí chemickou reakcí	99
a) Sádra	99
b) Irreversibilní hydrokoloidní hmoty — algináty	102
c) Zinkoxyd-eugenolové pasty	105
d) Otiskovací umělé pryskyřice	106

Zhotovování modelů a hmoty k němu používané	107
Modelová sádra	107
Zhotovení modelů	107
Duplikace modelů	109
Detailní modely	109
Stomatologické vosky	110
Zatmelovací hmoty	113
Brousící a leštící hmoty	115
Brusné hmoty	115
Leštící prostředky	117
Hmoty, používané ke zhotovování náhrad a jejich zpracování	118
Kaučuk	118
Vývoj náhrad kaučuku	119
Umělé pryskyřice ze skupiny methylnetakrylátů	120
Monomer	121
Polymer	121
Polymerace	124
Laboratorní zpracování umělých pryskyřic	127
Nejběžnější chyby, vzniklé při zpracování akrylových pryskyřic	134
Rychle polymerující pryskyřice	135
Elastické umělé pryskyřice	135
Opravy pryskyřičných snímacích náhrad	136
Stomatologické porcelány	140
Složení porcelánu	140
Keramické hmoty k individuálnímu zhotovování stomatologic- kých prací	141
Zpracování stomatologických porcelánů	142
Pálení stomatologických porcelánů	143
Umělé porcelánové zuby	145
Umělé frontální zuby	145
Zuby čípkové	145
Výměnné porcelánové fasety	147
Prefabrikované pláštové korunky	147
Barva a tvar frontálních zubů	148
Umělé distální zuby	149
Umělé zuby pryskyřičné	152
Volba tvaru a barvy umělých zubů	153
Kovy a jejich slitiny	154
Kovy, jejich všeobecné vlastnosti a základní metalografické pojmy	155
Vnitřní skladba kovů	158
Tavení kovů a slitin	160
Slitiny kovů	161
Slitiny kovů, používané pro zhotovování umělých zubních náhrad	165
Slitiny ušlechtilých kovů	166
Zlato	166
Vlastnosti	166
Ryzost zlatých slitin	166

Zkoušení zlata	171
Stříbro	172
Měď	172
Platina a kovy skupiny platinové	172
Platina	172
Paladium	173
Běžné stomatologické slitiny zlata	173
Slitiny zlata s platinou	174
Slitiny zlata s paladiem	175
Slitiny stříbropaladiové	175
Náhradní slitiny na basi stříbra	176
Vysokotavitelné slitiny kovů obecných	177
Železo	178
Nikl	178
Chrom	178
Kobalt	178
Nerezavějící ocel	178
Slitiny chromniklové	179
Slitiny chromkobaltové, vitalium	180
Pájky	180
Razidlové kovy	182
Zinek	182
Cín	182
Olovo	182
Antimon	183
Vizmut	113
1. Vlastní razidlové kovy	183
Slitiny cínu a zinku	183
Babittův kov	183
Kov britania	194
Spencův „kov“	184
2. Lehce tavitelné kovy	184
Wolfram	185
Hliník	185
Laboratorní zpracování kovů	186
Odlévání kovů	186
Celkový postup práce	186
Příprava voskového modelu	188
Zatmelení modelu	189
Zatmelení na jádro	190
Vypálení vosku a vyhřívání licí kyvety	191
Tavení kovů a odlití	192
Lisování kovových desek	193
Pracovní postup	193
Ohýbání drátů	198
Spojování kovů	201
Tepelné ošetření kovů	204
Elektrochemická korose kovů a jiné elektrogalvanické zjevy	206
Zbarvování zlatých slitin v ústech	208

Galvanické pokovování zubních náhrad	210
Otisky a jejich technika	121
Volba lžičky	212
Všeobecné pokyny pro pořizování otisků	212
Otisk sádrou	215
Otisk hydrokoloidními hmotami	218
Otisky dílčí	220
Otisk thermoplastickou kompoziční hmotou	223
Otisky oklusní (ve skusu)	224
Přímý a nepřímý pracovní postup	226
Část speciální	
PROTETICKÁ DIAGNOSTIKA (VOLDŘICH)	237
Základní úkoly zubní náhrady	237
Zásady a předpoklady protetické diagnostiky	241
Rozdělení stavů defektního chrupu	244
I. třída	245
II. třída	246
III. třída	249
Diagnostická vyšetření	249
NÁHRADY DEFEKTNÍHO CHRUPU PODLE TŘÍD	255
Náhrady defektů I. třídy (VOLDŘICH)	255
Společná charakteristika a problematika dentálních náhrad	255
Indikace můstku pevného a snímacího	257
Pevné náhrady	260
Pilířové konstrukce	261
Kovové plášťové korunky (MAREŠ)	261
Účel a indikace kovových korunek	261
Příprava zubního pahýlu	264
Vyšetření a příprava pahýlu	265
Vlastní preparace pahýlu	265
Korunka obroučková	269
Příprava kovové obroučky	269
Zhotovení obroučky v laboratoři	270
Modelace žvýkací plošky	273
Korunky s litou žvýkací ploškou	280
Korunky lité	281
Tažené korunky	283
Korunky pro přední zuby	286
Teleskopické korunky	288
Odlehčující korunky	289
Vypracování a leštění korunek	289
Nasazení korunky	289
Ochrana a ošetření zubního pahýlu	290
Snímání kovových korunek	291
Opravy korunek	292
Fasetové korunky (VOLDŘICH)	292
Polokorunky (VOLDŘICH)	296
Zhodnocení a indikace polokorunek	297

Popis základních typů polokorunek	298
Polokorunka Rankova	298
Polokorunka Carmichaelova	299
Polokorunka dýhová (Breckhusova)	299
Polokorunky pro premoláry	300
Preparace	302
Otisk	302
Dráповé polokorunky	303
Čepové korunky (VOLDŘICH-RUS)	303
Kořenové čepy	304
Přehled základních typů preparace kořenového pahýlu pro čepovou korunku	310
Příprava a preparace kořenového průduchu	312
Preparace premolárů	316
Podrobný popis nejpoužívanějších typů čepových korunek ...	321
1. Konfekční porcelánové čepové korunky	321
Loganova korunka	321
Davisova korunka	321
2. Individuální zhotovení čepové korunky z porcelánu či umělé pryskyřice	322
A. masivní korunky porcelánové	322
B. masivní korunky pryskyřičné	323
C. individuální plášťové stupínkové korunky	323
3. Čepové korunky s kořenovou destičkou	324
4. a 5. Typy s celokovovou kostrou s kořenovou obroučkou ...	326
Richmondova korunka	327
Čepová korunka s litou kroužkovou basí	328
Kroužková base, zhotovená nepřímým postupem	329
Volba čepu pro litou kroužkovou basí	330
Preparace	332
Preparace defektních pahýlů	336
Otisk pahýlu	336
Postup dvoudobý	338
Postup jednodobý	339
Zhodnocení obou způsobů a stanovení jejich indikací	339
Zlomení kořenového čepu a jeho uvolnění	341
Porcelánové a pryskyřičné plášťové korunky (žaketové korunky) VOLDŘICH-MAREŠ	342
Zhodnocení porcelánových a pryskyřičných korunek	344
Indikace	344
Kontraindikace	345
Pracovní postup	346
1. Vyšetření	346
2. Preparace	347
Odchylné úpravy pahýlu	352
3. Otisky	354
4. Laboratorní zhotovení porcelánových plášťových korunek	354
5. Nacementování korunky	357
Přehled nejběžnějších chyb porcelánových korunek	357

Barvení porcelánových korunek	358
Fasety podle Schrödera	358
Drummovy korunky	358
Porcelánové můstky	358
Laboratorní zhotovení pryskyřičné korunky	359
Barvení pryskyřičných korunek	362
Použití pryskyřičných žaketových korunek na pilířových konstrukcích	362
Žaketová korunka při zakotvení na živých zubech	363
Pevné můstky (VOLDŘICH-MAREŠ)	364
Pilířové konstrukce jako kotevní prvky pevných můstků	364
Kombinace pilířových konstrukcí	367
Tělo můstku — mezičleny	367
Konstrukce mezičlenů	370
A. Mezičleny s porcelánovými fasetai	370
B. Mezičleny kombinované z kovu a umělé pryskyřice	371
Spojení těla můstku s pilířovými konstrukcemi	372
Pracovní postup	373
Laboratorní zhotovení mezičlenů	378
Zastavení modelů do centrální okluse	378
Modelace mezičlenů	378
Spájení členů konstrukce	381
Úpevnění faset	382
Nacementování můstků	385
Opravy faset pevných můstků	387
Snímání můstků	388
Příklady řešení nejobvyklejších případů pevnými můstky (VOLDŘICH)	389
1. Náhrady malého rozsahu distálních částí chrupu	391
a) Mezery jednočlenné	391
b) Mezery dvoučlenné a větší	392
2. Náhrady frontálních zubů	392
a) Náhrady jednočlenné	393
Náhrada horního velkého řezáku	393
Náhrada malého horního řezáku	394
Můstky pryskyřičné a porcelánové při náhradě frontálních mezer	395
Náhrady jednotlivých řezáků v dolní čelisti	396
b) Současná náhrada dvou řezáků v horní čelisti	397
c) Náhrada velkých frontálních mezer v horní čelisti	398
d) Náhrada špičáků	398
3. Náhrady rozsáhlé	399
Konservační a chirurgické ošetření zubů opatřených pevnými náhradami (BAŽANT)	400
Částečné snímací náhrady v oblasti I. třídy —	
snímací můstky (VOLDŘICH)	403
Základní konstrukční prvky snímacích náhrad	404
Tělo náhrady	404
Prvky kotevní	404
1. Spony	405

Spony jednoduché	405
Spony opěrné	413
Spony drátěné	420
Spony lité	424
2. Zásuvné spoje (attachmenty)	424
3. Pérové zámky	428
4. Teleskopické korunky a opěrné třmeny	428
Prvky stabilizační	429
Prvky spojovací	432
Snímací můstky — vlastnosti, plánování a materiál	434
Společné vlastnosti	434
Tělo náhrady	434
Prvky kotevní	436
Prvky spojovací	437
Plán náhrady	437
Volba prvků spojovacích a stabilizačních	438
Přehled nejběžnějších případů a jejich řešení snímacím můstkem	439
Použitý materiál	449
Pracovní postup	450
Náhrady defektů II. třídy — náhrady sedlové (VOLDŘICH) .	450
Všeobecná charakteristika	450
Část gingivální — sedla	451
Část dentální (opěrná a závěsná)	452
Konstrukční prvky	453
Spojení části dentální a gingivální	453
Spojení pevné	454
Spojení, dovolující samostatný pohyb sedel	456
a) Spojení šarnýrové	456
b) Spojení volné	457
c) Spojení pružné	457
d) Spojení resilienčními klouby	459
Plán náhrady	462
Přehled nejdůležitějších případů v oblasti II. třídy a popis jejich řešení	465
1. Oboustranné zkrácení bez mezer	466
2. Náhrady jednostranně zkráceného oblouku	468
3. Náhrady zkráceného oblouku s mezerami	473
Materiál a laboratorní postup	476
Náhrady III. třídy (VOLDŘICH)	477
Základní společné vlastnosti	477
Kotevní prvky	477
Řešení případů třetí třídy	478
Stavy se zbývajícími jednotlivými zuby	479
Materiál pro konstrukci deskových náhrad	480
Náhrady s kovovou basí	481
Desková protéza z umělé pryskyřice	484
Pracovní postup při zhotovování částečných snímacích náhrad (VOLDŘICH)	486

Přehled pracovních úseků	486
1. Studijní modely a jejich význam	486
2. Protetická úprava pilířových zubů	487
3. Pořízení otisků	490
4. Zhotovení modelů	491
5. Stanovení vzájemného vztahu čelisti	491
6. Zhotovení kovových částí konstrukce	492
7. Zkouška kovové konstrukce v ústech	495
8. Modelace doplňujících částí náhrady z vosku a postavení umělých zubů na zkoušku	495
9. Zkouška v ústech	496
10. Dokončení náhrady v laboratoři	497
11. Odevzdání hotové protézy a pokyny pacientovi	498
CELKOVÉ ZUBNÍ NÁHRADY (VOLDŘICH)	499
Základní problémy celkové náhrady	499
Retence celkové náhrady	499
Otisk pro celkovou náhradu	501
Používané otiskovací hmoty a stručný přehled vývoje otisko- vací techniky	501
Otisk horní bezzubé čelisti	504
1. Anatomické poměry horní bezzubé čelisti a stanovení hranic náhrady	504
2. Předběžný otisk	509
3. Individuální lžička	510
4. Volba otiskovací hmoty	512
5. Pořízení definitivního otisku	513
Otisk dolní bezzubé čelisti	516
1. Stanovení hranic dolní celkové náhrady	517
2. Předběžný otisk	521
3. Zhotovení a úprava individuální lžičky	523
4. Volba otiskovací hmoty	525
5. Provedení definitivního otisku	526
Příprava k vylití otisku a zhotovení modelu v laboratoři	527
Vybavení odlitku	528
Úprava modelu	529
Další pracovní postup	531
Stanovení vzájemných vztahů čelistí	531
Skusové šablony	531
Oklusní rovina a její určení	533
Teoretické předpoklady a různé způsoby stanovení vzájemných čelistních vztahů	535
Centrální okluse	537
Definice	537
Metody k vyhledání a zaznamenání polohy centrální	538
Stanovení výšky skusu	546
Klidová poloha dolní čelisti, její význam a určení	548
Stanovení klidové polohy	552
Popis pracovního postupu	555

Volba barvy a tvaru umělých zubů u celkových náhrad	559
Montáž modelů do artikulačních přístrojů	561
Sestavení umělého chrupu	565
Teoretické předpoklady	565
Vývoj artikulačních teorií	565
Gysiho výzkumy o pohybech dolní čelisti	566
Gysiho artikulační přístroje	569
Gysiho artikulační teorie	569
Ostatní artikulační teorie	585
Další vývoj artikulačních teorií až k dnešnímu stavu	587
Pravidla pro postavení umělého chrupu (Rus)	589
Pravidlo hřebenové linie	580
Pravidlo interalveolární osy	581
Příčný sklon oklusních plošek	583
Laboratorní sestavení celkových náhrad	585
Všeobecná pravidla pro postavení jednotlivých zubů	585
Technika sestavení umělých zubů	587
Sestavení v okludorech	587
Všeobecné zásady	597
Přípravné práce	588
Vlastní stavění náhrady	589
Sestavení v artikulátorech	594
Stavění podly Gysiho do balancující artikulace	594
Stavění do volné artikulace	600
Vlastní stavění zubů	602
Sestavení ve zkříženém skusu	603
Sestavení při abnormálních mezičelistních vztazích	605
Estetika při postavení zubů	607
Modelace	609
Zkouška v ústech	609
Další laboratorní postup	613
Odevzdání protézy	615
Laboratorní chyby a obtíže, s nimiž se setkáváme při nasazování celkových náhrad	617
Dekubity	618
Přehled pracovního postupu při zhotovování celkových náhrad	619
Celková náhrada v jedné čelisti	620
Pokládání celkových náhrad (rebasování)	622
Immediátní celková náhrada	628
Odchylná řešení celkové náhrady	636
Celkové náhrady s kovou basí	636
Bezpatrová horní celková náhrada	638
Otevřená horní celková náhrada	638
Dolní křídlová náhrada	640
Pomocná retenční zařízení pro celkové náhrady	642
Chirurgické protézy (Kyselá-Kyselová-Dombrady)	645
Protézy, nahrazující defekty horní čelisti	646
Náhrady menších defektů	646
Resekční protézy	648

Obturátory	649
Náhrady defektů dolní čelisti	654
Ochranné dlahy	656
Chirurgická úprava bezzubých čelistí pro celkové náhrady (EDLAN)	657
Úpravy čelisti horní	657
I. Malé výkony	657
II. Plastická operace horní čelisti	659
Úpravy čelisti dolní	661
FIXAČNÍ DLAHY (VOLDŘICH)	664
Dlahy prozatímní	664
Dlahy trvalé	669
Všeobecná charakteristika dlah snímatelných a pevných	669
Indikace dlah trvalých	670
Indikace dlah snímacích	671
Indikace dlah pevných	671
Dlahy snímací	672
Popis a vlastnosti	672
Technické poznámky	674
Kombinace snímacích dlah se snímacími náhradami	674
Dlahy pevné	675
1. Dlahy s povrchovou preparací bez devitalisace	675
Dlaha drápková	675
Dlahy inlayové	676
Dlahy s labiolinguálním čepem	677
Dlahy polokorunkové	679
Indikace	680
Pracovní postup - Preparace	680
Dlahy korunkové	682
2. Dlahy s devitalisací zubů	683
Dlaha Manlokova	683
Dlaha z obroučkových čepových korunek	684
3. Dlahy pro premoláry a moláry	685
Fixace inlayemi	686
Dlahy korunkové	687
ZVYŠOVÁNÍ SKUSU (ANDRIK)	688
NÁHRADY U DĚTÍ (KOMÍNEK)	697
Náhrady mléčných zubů	697
Fixační dlahy	697
Fixní mezerníky	698
Snímací náhrady mléčných zubů	699
Náhrady stálých zubů u dětí	702
Kovové plášťové korunky	702
Náhrady stálých zubů u dětí čepovými korunkami	703
Fixační dlahy	704
Náhrady snímací	706
Obturátory	707
REJSTRÍK	709